

res ab æstu obortos cum rosaceo aut simplici oleo irrigatur. Erumpentes quoque in capite papulas cum vino exterit. Vulneribus denique, quæ ad syderationem spectant, cum polenta imponitur.

De Portulaca sylvestris. CAP. LI.

Portulaca sylvestris cognominata, foliis est quam antè memorata crassioribus atque densis. Locis petrosis nascitur: interdum & in hortis. Folia verò habet oleæ, sed minora multò, verùm plura caque tenera: caulinulos rubicundos, ab una radice frequentes, in terram inclinatos: qui quidem commanducati, succulenti percipiuntur, viscidì & subfalso gustu. Vim obtinet calfactoriā, acerem & exulcerantem: ac strumas quoque cum axungia imposita discutit.

De Asparago. CAP. CLII.

ASPARAGVS in petrosis natus, quem myacanthum vocant, vulgaris est notitia. Huius caulinulus leuiter decocitus & pro cibo sumptus, ventrem mollit, vrinamque ciet. Radicum autem decoctum epozum, agrè meientibus, regio morbo labrantibus, nephriticis & ischiadicis auxiliatur: iridénique morsis à phalangio, siquidem ex vino decoquatur. Sic & dolore dentium infestatis proficit, si modò decoctum super affecto dente contineatur. Semen quoque

quoque potum, ad eadem valet. Aiunt & canes si asparagorum decoctum hauserint, emori. Asparagum quoque altilem nasci prodidere nonnulli, si quis arictis cornua contusa defoderit: quod tamen mihi probabile non est. Altilis autem hic asparagus, frutex est ramosus, foliis numerosis, longis, fœniculo proximis: radice rotunda, grandi, tuberculum habente. Huius caulinulus ex vino albo tritus, renum dolores sedat. Coctus autem assusve asparagus in cibo sumptus, vrinæ stillicidium difficultatemque ac dysenteriam mitigat. Eiusdem radix in aeto aut vino decocta, luxatos artus mulcet. Cum sicibus autem ciceribvsve decocta sumptaque, regium morbum sanat, & coxendicum cruciatu, vrinæque stillicidium leuat. Cæterum amuleti ratione alligata radix, itemque haustum ipsius decoctum, partum impediunt, sterilitatemque inducant.

De Plantagine. CAP. CLIII.

PLANTAGO duum est generum: minor enim una est, maior altera. Ac minor quidem, foliis prædita est angustioribus, minoribus, mollioribus, lauioribus ac tenuioribus: caulinulis vero angulosis ad terram inclinatis: floribus autem pallidis, ac semine summis caulis emicante. At maior, & amplior latiorque est, & latifolia, in

P. j.

oleris usum apta. Caulis huic angulosus,
subruber, cubiti altitudine, à medio ad ver-
ticem tenui semine circundatus. Radices
subiacent teneræ, hirsutæ, candidæ, digitali
crassitudine. Nascitur in paludibus, sepibus
ac locis virginosis. Maior porrò , efficacior
est. Vim habent folia exiccatoriam & astrin-
gentem. Quare omnibus malignis, elephan-
tiasin comitantibus, fluxioni opportunis
fordidisque ulceribus illata cōueniunt. Co-
hibent & sanguinis eruptiones, nomas, car-
bunculos, herpetas & epinyctidas. Vetera
quoque & inæqualia ulceræ cicatrice obdu-
cunt, Chironia lanant, & sinus agglutinant.
Morsibus canis, ambustis igni, inflamma-
tionibus, parotidibus, panis, ac strumis quo-
que & ægilopiis cum sale imposita proslunt.
Coctum vero olus cum sale & aceto sum-
ptū, dysentericis cœliacisque subuenit. Da-
tur & in locum betæ , cum lenticula co-
ctum. Exhibitur & herba decocta ad aquam
intercutem, cui leucophlegmatiæ nōmē est,
post sicciorum alimentorum esum : ita ta-
men ut media cibis interueniat. Comitiali-
bus quoque & suspiriosis data proficit. Fol-
liorum succus oris ulceræ repurgat, si subin-
de colluatur. Cum Cimolia aut cerussa, ery-
sipelatis medetur: fistulis infusus auxilio est:
prodest & ad auriū dolores atque ophtha-
mias,

mias, seu instillatus, seu in collyria additus. Sanguinibus quoque gingivis, & sanguinem superne reiidentibus, potu confert: clystere vero dysentericis infunditur. Contra tabem datur in potu: aduersus strangulationes vulva subditur in vellere, quem admodum & si vulva rheumatismo laboret. Semen ex vino potum, alii profluvia & sanguinis excreations fistit. Decocta radix seu colluta, seu commanducata, dentium dolores sedat. Eadem cum foliis, ad vesicæ renunquamque ulcera in pallo datur. Cæterum ferunt ternas radices cum vini termis cyathis & aquæ pari modo, tertianis febribus, itemque quaternas, quartanis auxiliari. Sunt & qui radice vinculo è collo suspensa amuleti instar utantur, ad strumas discutierendas.

De Sio. CAP. CLIV.

SI VUM aquaticum, frutex est pusillus, qui in aquis inuenitur, rectus, pinguis, foliis hippiselino-similibus, sed minoribus & aromatici odoris: quæ quideam seu cocta, seu cruda, esu calculos rumpunt & eiiciunt: virinas quoque crient, ac menses & partus extrahunt, dysentericisque in cibo profundunt. De eodem Sio agens Crateuas, herbam esse tradit fruticis specie, exiguum, foliis prædictam rotundis, quam mentæ maioribus, in gris, pinguis, & ad erucam accendentibus.

P. ij.

De Sisymbrio. CAP. CLV.

SISYMBRIVM (alij serpyllum sylvestre
vocant) in solo inculto nascitur, menta
hortensis similitudine, sed latioribus foliis,
atque odoratus: quod quidem coronis in-
seritur. Calfaciendi vim habet: ac semen
quidem ex vino potum, ad vrinæ stillicidia
& calculos conuenit, itemque tortmina &
singultus sedat. Folia verò contra capitum
dolorem fronti ac temporibus imponun-
tur. Valent & aduersus vesparum apūmque
ictus. Cæterum vomitiones quoque potu-
cohibent.

De Sisymbrio altero. CAP. CLVI.

Sisymbrium alterum sunt qui cardamini-
nen, alij sion etiam appellant. Est verò her-
ba aquatica, quæ in iisdem quibus sion locis
prouenit: Cardamine ideo nonnullis dicta,
quòd gustu cardamum, id est, nasturtium,
repræsentet. Folia primum rotunda pro-
deunt: augescens verò, erucæ modo fin-
duntur. Porro excalfacit, vrinas mouet, ac
crudum etiamnum estur. Purgat etiam len-
tigines, ac vitia cutis in facie à Solis ardore
contracta nocte tota impositum, & matuti-
nò detractum.

De Crithmo. CAP. CLVII.

CRITHMON, seu, ut alij, Critamom, fru-
ticosa est herbula, foliis vndique densa,
cubiti

cubiti fermè altitudine, in petrosis & maritimis nascens, foliis referta pinguibus & alblicantibus, portulacæ folia referentibus: crassioribus tamen atque longioribus, salisque gustu. Flores verò gerit candidos, ac fructum ceu libanotidis mollem, odoratum, rotundum: qui quidem siccatus, dehiscit, intusque ceu tritici granum habet: radices autem digiti crassitudine tres aut quatuor, odoratas, & iucundi saporis. Porro radix, semen & folia, incocta vino, potu ægrè meientibus & regio morbo laborantibus auxiliantur, mensisque carent. Ceterum cri-thmon crudum coctumve estur oleris in modum, ac in mutia quoque seruatur.

De Coronopode. CAP. CEVIII.

CORONOPVS oblonga herbula est, humiliata, cui folia sunt incisuris diuisa: atque hæc quidem oleris quoque modo cocta estur. Radicem porro habet tenuem, astringentem, quæ cœliacis in cibo præclarè facit. Ceterum prouenit locis incultis, in aggeribus & secus vias.

De Soncho. CAP. CLIX.

SONCHI duo genera: vnum quidem aristius atque spinosius: alterum tenuerius, molliusve & esculentum. Caulis angulosus est, intus cauus, interdum & subruber: folia in ambitu per interualla incisa.

P. iii.

Vis vtriusque refrigeratoria, & modicè
subastringens: vnde æstuanti stomacho &
inflammationibus impositi prosumt. Succus
stomachi rosionem sorbitione mitigat, &
lac euocat. In vellere autem appositus, sedis
ac vulvæ inflammationibus opitulatur. Tā
herba quām radix imposta, ictis à scorpio-
ne auxiliatur. Est verò etiā tertius sonchus,
itidem tener ac mollis, arborescens, latisque
constans foliis, quæ quidem caulem in ra-
mos exeuntem distinguunt: sed & hic ad ea-
dem pollet.

De Seride. CAP. CLX.

SERIS duūm est generum, sylvestris & sa-
stiua. Ex his sylvestris ea est, quæ & pieris
& cichorium appellatur: altera, quæ horten-
sis est, & latioris est folij, & origrator. Et
hæc quidem rursum genere duplex: si qui-
dem vna est lactucæ similior, & latifolia: al-
tera est angustiore folio & amarulenta. O-
mnes porro refrigerant, astringunt & sto-
macho sunt vtile. Coctæ aluum fistunt, si
cum aceto sumantur. Imprimis verò syl-
vestres, stomacho meliores. Quandoqui-
dem in cibo sumptæ, dissolutum æstuau-
témque stomachum solantur. Impositæ ve-
rò cum polenta, ac per se quoque, cardiacis
sunt vtile: podagrī itidem & oculorum in-
flammationibus auxilio sunt. At herba cum
radice

radice illita, percussa à scorpione subuenit,
& erysipelatis cum potenta medetur. Ceterum earum succus cum cerus & aceto locis iis commodè illinitur, quæ refrigerationem desiderant.

De Condrilla. CAP. CLXI.

CONDRILLA, quam etiam cichorion aut ferin appellant, folia, caulem & flores gerit cichorij similitudine: qua ex causa nonnulli feridis sylvestris speciem esse proununtiarunt. Verum tenuior tota est. Circa ipsos autem ramulos gummi reperitur mastiches simile, fabæ magnitudine: quod quidem cum myrrha tritum & in linteo oliuæ instar appositum, menses trahit. Herba vero cum radice tusa, melle adiecto diuiditur in pastillos: qui quidem diluti, admixto nitro vitiligines emaculant. Sed & gummi pilos glutinat, ac ipsa quoque radix recens eadem præstat, si intincta eius succo aëus pilis admoveatur. Contra viperas etiam ex vino pota proficit. Quin & ipsius succus cum vino, aut per se decoctus atque potus, aluum fistit. Est porro & aliud condrilla genus, folio circumroso, oblongo & humi strato, caule vero succi pleno: radice tenui, vegeta, leui, rotunda, flavecente, succosa. Caulis & folia concoquendi vim habent. Succus vero, incommodos palpebrarū pilos replicat.

P. jjj.